

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความรู้กับประสิทธิผล การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษายุค โควิด 19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ราชยะของ เขต 2 ผู้วิจัยกำหนดแนวทางในการดำเนินการวิจัย โดยมีรายละเอียดขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ราชยะของ เขต 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 1,147 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ราชยะของ เขต 2. 2564 : 35 - 40)

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ราชยะของ เขต 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 1,147 คน โดยการเปิดตารางเทียบหากกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970a : 608 - 609) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 291 คน แล้วใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้อำเภอเป็นที่ตั้งของสถานศึกษา เป็นชั้นของการสุ่ม หลังจากนั้นคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างครูของสถานศึกษาแต่ละอำเภอที่ตั้ง ของสถานศึกษา โดยใช้สถานศึกษาเป็นหน่วยในการสุ่ม ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) รายละเอียด ดังตาราง 1

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามอำเภอที่ตั้งของสถานศึกษา

อำเภอ	ประชากรครู	กลุ่มตัวอย่างครู
แก่ง	793	201
วังจันทร์	182	46
เขาชะเมา	172	44
รวม	1,147	291

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการความรู้และประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ยุค โควิด 19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 2 โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามทฤษฎีการวัดเจตคติของลิเคอร์ท (Likert Scale, 1967 : 90 - 95) จำนวน 1 ฉบับ ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการความรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 2 จำนวน 70 ข้อ แบ่งเป็น 7 ขั้นตอน ประกอบด้วย

2.1 การบ่งชี้ความรู้	จำนวน 10 ข้อ
2.2 การสร้างและแสวงหาความรู้	จำนวน 10 ข้อ
2.3 การจัดความรู้ให้เป็นระบบ	จำนวน 10 ข้อ
2.4 การประมวลและกลั่นกรองความรู้	จำนวน 10 ข้อ
2.5 การเข้าถึงความรู้	จำนวน 10 ข้อ
2.6 การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้	จำนวน 10 ข้อ
2.7 การเรียนรู้	จำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ยุค โควิด 19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 2 จำนวน 21 ข้อ แบ่งเป็น 3 ด้าน ประกอบด้วย

3.1 ด้านคุณภาพของผู้เรียน	จำนวน 10 ข้อ
3.2 ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ	จำนวน 6 ข้อ
3.3 ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	จำนวน 5 ข้อ

วิธีการหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถาม เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร หลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความรู้และประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษายุคโควิด 19
2. เลือกเทคนิคที่ใช้ในการวัดในครั้งนี้เลือกเทคนิคการวัดที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามทฤษฎีการวัดเจตคติของลิเคอร์ท (Likert Scale, 1967 : 90 - 95) ดังนี้
  - 5 หมายถึง มีการจัดการความรู้มากที่สุด หรือประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษายุคโควิด 19 อยู่ในดับมากที่สุด
  - 4 หมายถึง มีการจัดการความรู้มากที่สุด หรือประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษายุคโควิด 19 อยู่ในดับมาก
  - 3 หมายถึง มีการจัดการความรู้มากที่สุด หรือประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษายุคโควิด 19 อยู่ในดับปานกลาง
  - 2 หมายถึง มีการจัดการความรู้มากที่สุด หรือประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษายุคโควิด 19 อยู่ในดับน้อย
  - 1 หมายถึง มีการจัดการความรู้มากที่สุด หรือประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษายุคโควิด 19 อยู่ในดับน้อยที่สุด
3. สร้างข้อความที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความรู้จำนวน 70 ข้อ และข้อความที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษายุค โควิด 19 จำนวน 21 ข้อ ตามนิยามศัพท์ที่ได้ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
4. นำข้อความที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ขอคำแนะนำและตรวจสอบความตรงของข้อความจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของข้อความรายชื่อว่าข้อความแต่ละข้อตรงกับสิ่งที่ต้องการวัดหรือไม่ โดยให้ +1 คะแนน ถ้าลงความเห็นว่าย่ตรง ให้ 0 คะแนน ถ้าลงความเห็นว่าย่ไม่แน่ใจ และให้ -1 คะแนน ถ้าลงความเห็นว่าย่ไม่ตรง จากนั้นนำข้อมูลที่ได้ไปหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความ และวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence : IOC) ได้ดังนี้ การจัดการความรู้ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อความอยู่ระหว่าง 0.80 ถึง 1.00 และแบบสอบถามประสิทธิผล การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษายุค โควิด 19 ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อความอยู่ระหว่าง 0.80 ถึง 1.00

5. นำข้อความที่คัดเลือกไว้จากข้อ 4 มาสร้างเป็นแบบสอบถามการจัดการความรู้ ตามความคิดเห็นของครู และแบบสอบถามประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ยุค โควิด 19 แล้วนำไปทดลองใช้กับครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 30 คน และนำแบบสอบถามมา วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ (Item-total Correlation) คัดเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป ได้ข้อความที่ใช้สอบถามการจัดการ ความรู้ จำนวน 70 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.21 ถึง 0.70 และได้ข้อความที่ใช้สอบถาม ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ยุค โควิด 19 จำนวน 21 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.21 ถึง 0.41

6. นำข้อความที่ได้คัดเลือกไว้ตามข้อ 5 มาสร้างเป็นแบบสอบถามการจัดการความรู้และ แบบสอบถามประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ยุค โควิด 19 แล้วนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ระยะของ เขต 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 30 คน และนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่า ความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (C-Coefficient) ของครอนบราก (Cronbach, 1990 : 202 - 204) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการความรู้ เท่ากับ 0.92 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ยุค โควิด 19 เท่ากับ 0.73

7. นำแบบสอบถามที่หาค่าอำนาจจำแนกและความเชื่อมั่นแล้วตามข้อ 6 ที่สมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลจริงต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีถึงผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็น กลุ่มตัวอย่าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ ในการตอบเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยส่งเครื่องมือรวบรวมข้อมูลไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 291 ฉบับ ด้วยตนเอง พร้อมทั้งขอความอนุเคราะห์ให้สถานศึกษาส่งเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลให้กับครู ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบและรวบรวมไว้ โดยผู้วิจัยกำหนดวันในการรับเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล และดำเนินการเก็บเครื่องมือรวบรวมข้อมูลกลับคืนด้วยตนเอง

3. ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนและมีความสมบูรณ์ครบ 291 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

- วิเคราะห์การจัดการความรู้ ด้วยวิธีหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2560 : 121)
  - คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีการจัดการความรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด
  - คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีการจัดการความรู้ อยู่ในระดับมาก
  - คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีการจัดการความรู้ อยู่ในระดับปานกลาง
  - คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีการจัดการความรู้ อยู่ในระดับน้อย
  - คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีการจัดการความรู้ น้อยที่สุดในระดับน้อยที่สุด
- วิเคราะห์ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้วยวิธีหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2560 : 121)
  - คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ยุคโควิด 19 อยู่ในระดับมากที่สุด
  - คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ยุคโควิด 19 อยู่ในระดับมาก
  - คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ยุคโควิด 19 อยู่ในระดับปานกลาง
  - คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ยุคโควิด 19 อยู่ในระดับน้อย
  - คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ยุคโควิด 19 อยู่ในระดับน้อยที่สุด
- วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความรู้กับประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ยุค โควิด 19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 2 ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient) โดยมีเกณฑ์ในการแปลความหมาย ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2560 : 314)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.91 - 1.00	หมายถึง	มีความสัมพันธ์ระดับสูงมาก
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.71 - 0.90	หมายถึง	มีความสัมพันธ์ระดับสูง
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.31 - 0.70	หมายถึง	มีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.01 - 0.30	หมายถึง	มีความสัมพันธ์ระดับต่ำ
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.00	หมายถึง	ไม่มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติพื้นฐาน

1. ค่าเฉลี่ย (Mean : $\bar{X}$) ใช้ในการวิเคราะห์การจัดการความรู้และประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษายุค โควิด 19 โดยมีสูตรในการคำนวณดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2556 : 42)
2. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) ใช้ในการวิเคราะห์การจัดการความรู้และประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษายุค โควิด 19 โดยมีสูตรในการคำนวณดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2560 : 68)

สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความกับนิยามเชิงปฏิบัติการ (Index of Congruence : IOC) ใช้ในการหาค่าความตรงเชิงเนื้อหาของข้อความรายข้อ ด้วยวิธีหาค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมีสูตรในการคำนวณดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2560 : 206)
2. สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product - Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับใช้ในการหาค่าอำนาจจำแนกข้อความรายข้อ โดยมีสูตรในการคำนวณดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2560 : 212)
3. สัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ใช้ในการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการจัดการความรู้และประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษายุค โควิด 19 ทั้งฉบับ โดยมีสูตรในการคำนวณ ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2560 : 210)

สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient) ใช้สำหรับทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความรู้กับประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษายุค โควิด 19 (บุญชม ศรีสะอาด. 2560 : 83)